

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและบริการ (GATS) เป็นผลมาจากการเจรจาเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศเพื่อจัดทำกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าบริการโดยเฉพาะ ซึ่งประเทศสมาชิกทั้งหลายต้องปฏิบัติตามพันธกรณี

ภายหลังจากที่ประเทศไทยได้ผูกพันการเปิดตลาดการให้บริการในสาขาต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องปรับเปลี่ยนแนวคิด นโยบายและกฎหมาย เกี่ยวกับธุรกิจบริการของไทยให้สอดคล้องกับข้อผูกพันระหว่างประเทศดังกล่าว โดยเฉพาะการปฏิบัติเรื่องข้อบังคับภายในประเทศ ตามข้อผูกพันในความตกลง GATS มาตรา 6 (4) ที่ได้มีการกำหนดถึงเรื่องประเทศสมาชิกต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันการก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้าโดยไม่จำเป็น ในปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายควบคุมเรื่องกฎหมายแข่งขันทางการค้าแล้ว แต่ยังไม่มียกเว้นกฎหมายที่ชัดเจนในเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่ง คือการอุดหนุนไขว้กิจการในบริการโทรคมนาคมกับบริการแพร่ภาพและกระจายเสียง ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้ อาจจะทำให้เกิดอุปสรรคทางการค้าได้ จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดและหลักการในการกำหนดกรอบและกฎเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวของต่างประเทศ ที่เป็นภาคีสมาชิกของ GATS เพื่อนำมาวิเคราะห์ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกฎเกณฑ์ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับข้อผูกพันระหว่างประเทศต่อไป

เนื่องจากประเทศไทยได้มีข้อผูกพันในการเปิดตลาดบริการโทรคมนาคม และ บริการด้านวิทยุโทรทัศน์ไปแล้ว 1 สาขา คือ บริการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ แต่ประเทศไทยยังไม่ตกลงผูกพันในการเปิดตลาดบริการแพร่ภาพและกระจายเสียง อย่างไรก็ตาม ในความตกลง GATS แม้มีวัตถุประสงค์ในการที่จะขยายการค้าเสรีภายใต้เงื่อนไขของความโปร่งใสและการเปิดเสรีตามลำดับ แต่ก็มิได้บังคับให้ภาคบริการสาขาแพร่ภาพและกระจายเสียงจะต้องเปิดเสรีอย่างบริการโทรคมนาคม กล่าวคือให้เปิดตลาดเมื่อพร้อมที่จะยอมให้ผู้ให้บริการต่างชาติเข้าสู่ตลาด และพร้อมที่จะปฏิบัติต่อผู้ให้บริการต่างชาติหรือบริการต่างชาติเช่นเดียวกับที่ได้ปฏิบัติต่อผู้ให้บริการของประเทศหรือบริการของประเทศตน ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะยังไม่มีข้อผูกพันที่จะเปิดตลาดบริการแพร่ภาพและกระจายเสียงเช่นเดียวกับบริการโทรคมนาคม ที่จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของความตกลง GATS ว่าด้วยเรื่องข้อบังคับภายในประเทศ แต่ในวิถยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษาในประเด็นของการเปิดตลาดบริการแพร่ภาพและกระจายเสียงด้วย เพราะพัฒนาการของเทคโนโลยีในปัจจุบันนั้น ทำให้บริการแพร่ภาพและกระจายเสียงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบริการโทรคมนาคม ซึ่งการให้บริการทั้ง 2 ประเภทนั้นอาจจะมีเกี่ยวข้องกันในส่วนที่อาจส่งผลกระทบต่อการแข่งขันในตลาดการค้าบริการของทั้ง 2 ประเภทได้ ประกอบ

กับประเทศไทยมีนโยบายที่สนับสนุนการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในกิจการทั้ง 2 ประเภท จึงสมควรที่จะทำการศึกษาหลักการและแนวทางการกำหนดข้อบังคับภายในประเทศ ในการควบคุมดูแลธุรกิจทั้ง 2 ประเภทในกรณีดังกล่าว ไปพร้อมกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ แนวคิดทางกฎหมายเกี่ยวกับข้อห้ามการอุดหนุนไขว้ในบริการ โทรคมนาคมกับบริการแพรรูปภาพและกระจายเสียง
2. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สาระสำคัญของความตกลง GATS ข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการโทรคมนาคม แนวทางการเปิดตลาดบริการแพรรูปภาพและกระจายเสียงใน อนาคตของประเทศไทย ตลอดจนพันธกรณีของ GATS เรื่องข้อบังคับภายในประเทศ ในเรื่องของการเป็นมาและความสำคัญของพันธกรณีดังกล่าว
3. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ หลักกฎหมายเกี่ยวกับข้อห้ามการอุดหนุนไขว้ในบริการโทรคมนาคมกับบริการแพรรูปภาพและกระจายเสียงของต่างประเทศ ในระบบกฎหมายของ ประเทศสหรัฐอเมริกา และระบบกฎหมายของสหภาพยุโรป พิจารณารูปแบบที่ กฎหมายแต่ละระบบพัฒนาขึ้นมา และพิจารณาถึงองค์ประกอบและสถาบันที่เกี่ยวข้อง ของกฎหมายทั้ง 2 ระบบ

1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาวิจัยถึงนโยบายการเปิดตลาดการค้าบริการตามความผูกพัน ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะบริการโทรคมนาคมกับบริการแพรรูปภาพและกระจายเสียง ซึ่งเป็น ธุรกิจที่มีความสำคัญและมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากธุรกิจทั่วไป โดยมุ่งศึกษาถึงหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับข้อห้ามการอุดหนุนไขว้ระหว่างบริการโทรคมนาคมกับบริการแพรรูปภาพและกระจาย เสียง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อนพันธกรณีระหว่างประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจโดย รวมของประเทศไทยได้ เพื่อให้ทราบถึงหลักการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ได้มีการกำหนดขึ้นแล้วใน ต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกฎเกณฑ์ของประเทศไทย

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายข้อห้ามการอุดหนุนไขว้ในบริการโทรคมนาคม กับบริการแพรรูปภาพและกระจายเสียงซึ่งเป็นมาตรการสำคัญที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติเพื่อป้องกัน การก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้าโดยไม่จำเป็น ตามพันธกรณีในความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้า บริการ (GATS) จึงจำเป็นต้องศึกษากรอบและกฎเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการ บัญญัติกฎหมายของประเทศไทยต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา ด้วบทกฎหมาย บทความ ทั้งในลักษณะรูปเล่ม และ อินเทอร์เน็ต โดยการวิเคราะห์ ดีความ ความตกลงระหว่างประเทศ กฎหมายแข่งขันทางการค้า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งของต่างประเทศและประเทศไทย ศึกษาคดีที่มีการตัดสินในต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องข้อห้ามการอุดหนุนไขว้ในบริการโทรคมนาคมกับบริการแพร่ภาพและกระจายเสียง ศึกษาทฤษฎี และหลักการทางกฎหมาย เศรษฐกิจระหว่างประเทศและเทคโนโลยีบริการโทรคมนาคมกับบริการแพร่ภาพและกระจายเสียง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์นี้

1. ทำให้ทราบถึงแนวความคิดทางกฎหมายเกี่ยวกับ ข้อห้ามการอุดหนุนไขว้ในบริการโทรคมนาคมกับบริการแพร่ภาพและกระจายเสียง
2. ทำให้ทราบถึง สาระสำคัญของความตกลง GATS ข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการโทรคมนาคม แนวทางการเปิดตลาดการบริการแพร่ภาพและกระจายเสียง ในอนาคตของประเทศไทย และ พันธกรณีเรื่องข้อบังคับภายในประเทศ ความเป็นมาและความสำคัญของพันธกรณีดังกล่าว ซึ่งมีความสำคัญและส่งผลต่อการกำหนดมาตรการข้อห้ามการอุดหนุนไขว้ในบริการโทรคมนาคมกับบริการแพร่ภาพและกระจายเสียง
3. ทำให้ทราบถึงแนวความคิด การพัฒนา และโครงสร้างของกฎหมายที่เกี่ยวกับข้อห้ามการอุดหนุนไขว้ในบริการโทรคมนาคมกับบริการแพร่ภาพและกระจายเสียงในระบบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป และสามารถสรุปเปรียบเทียบหลักกฎหมายของทั้ง 2 ระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาบัญญัติกฎหมายของไทยต่อไป